

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Itäisen ja eteläisen Suomen vesihuoltostrategia 2050

Kymenlaakson toimenpidesuunnitelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

VESIHUOLTO

*** 2 0 5 0 ***

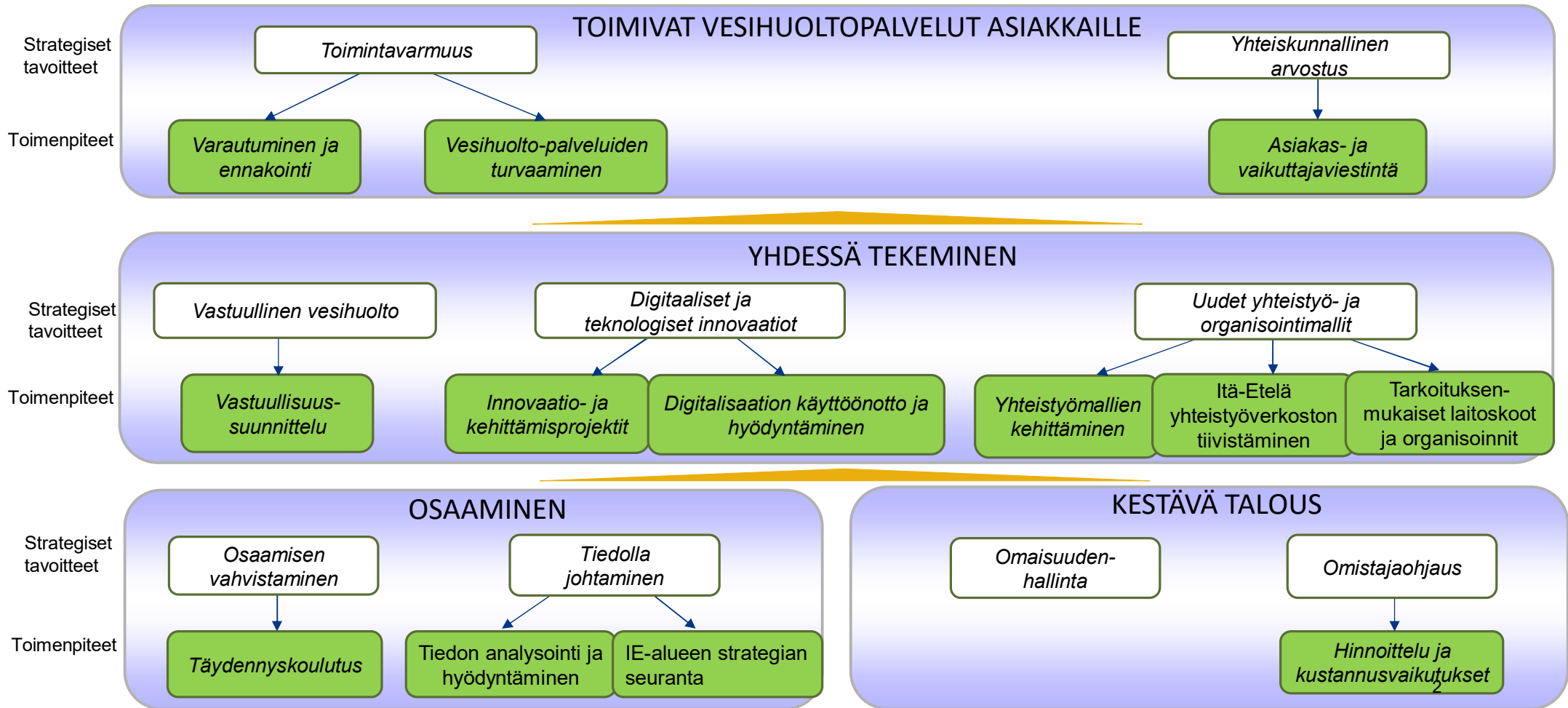
15.12.2021

Kymenlaakson vesihuollon strategiakartta

Visio 2050 - Yhdessä tekemällä vastuullista vesihuoltoa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

KYMENLAAKSON TOIMENPIDESUUNNITELMA

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

TOIMIVAT VESIHUOLTOPALVELUT ASIAKKAILLE

Tavoitteet: Toimintavarmuus ja yhteiskunnallinen arvostus

Tavoite: Toimintavarmuus

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Varautuminen ja ennakointi	<p>Perustetaan maakunnallinen vesihuollon varautumistyöryhmä, joka kokoaa ja jalkauttaa alueelle keskeistä ennakoititietoa, vaikuttaa eritasoisen varautumiskoulutuksen ja –harjoittelun toteutumiseen sekä edistää häiriötilannesuunnittelua ja varautumistoimijoiden välistä yhteistyötä.</p> <p>Varautumistyöryhmään osallistuu edustaja kustakin osallistujatahosta. Varautumisryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. ELY-keskus järjestää ensimmäisen kokouksen 2022.</p> <p>Maakunnallisen kriisiorganisaation perustaminen, joka voisi auttaa tarvittaessa vesiosuuskuntia.</p>	<p>ELY-keskus, pelastuslaitos, ympäristöterveydenhuolto, kunnat, vesihuoltolaitokset, vesiyhtymät, Maakuntaliitto</p> <p>Kouvolan vesiosuuskunnat ry, ELY-keskus, ympäristöterveydenhuolto</p>	2022, jatkuva
Vesihuolto- palveluiden turvaaminen	<p>Ns. toisen asteen huoltopalvelun perustaminen maakuntaan. Palvelut liittyvät vesihuoltopalvelujen toetutukseen sekä hallinnollisiin asioihin (kirjanpito, laskutuspalvelu, hallitustoiminta). Myös alueellinen vesihuolto-yhtiö voisi tulevaisuudessa toimia ja tarjota palveluja alueelle.</p>	<p>Kouvolan vesiosuuskunnat ry, ELY-keskus, vesiosuuskunnat, vesihuoltolaitokset</p>	2022, jatkuva

Tavoite: Yhteiskunnallinen arvostus

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Asiakas- ja vaikuttajaviestintä	<p>Laaditaan vuosittain yhteinen alueellinen viestintäsuunnitelma (vuosikello) ja yhteiset menettelyt (aikataulut, teemat). Viestintää tehdään sekä yhdessä että itsenäisesti. Näkökulmana on vesihuollon merkitys yhdyskunnan elintärkeänä toimintona ja välttämättömyyspalveluna.</p> <p>Viestintää kohdennetaan eri kohderyhmille räätälöidysti ja eri viestintäkanavia laajasti hyödyntäen. Viestinnässä korostuu käytännönläheisyys ja jokapäiväinen arkielämä positiivisella tavalla.</p> <p>Nuorien suuntaan viestiminen vesihuollosta. Kouluissa kertominen. ”Tule tutustumaan vesilaitokseen-päivä”</p> <p>Ennakoiva tiedottamisen parantaminen ja täsmentäminen mm. saneerauksista.</p> <p>Osallistutaan valtakunnallisiin vesihuollon viestintä- ja teemakampanjoihin.</p> <p>Kerätään tietoa viestinnän toteutumisesta.</p>	<p>Kunnat, vesihuoltolaitokset, vesiosuuskunnat, ELY-keskus, maakuntaliitto, ympäristö-terveydenhuolto</p> <p>Vesihuoltolaitokset</p> <p>ELY-keskukset, vesihuoltolaitokset, VVY</p>	2022, jatkuva

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

YHDESSÄ TEKEMINEN

Tavoitteet: Vastuullinen vesihuolto, Digitaaliset ja teknologiset innovaatiot sekä Uudet yhteistyö- ja organisointimallit

Tavoite: Vastuullinen vesihuolto

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Vastuullisuus-suunnittelu	<p>Osallistutaan koko I-E alueen vastuullisuus-teeman mukaisesti yhteistyöprojekteihin sekä organisoidaan yhteisiä tilaisuuksia, joissa käsitellään ratkaisuja vastuullisuuden toteuttamisesta (esim. bio- ja kiertotalous, lainsäädännön noudattaminen, terveys- ja ympäristöarvot, energiatehokkuus).</p> <p>Laaditaan maakunnan vesihuoltotoimijoille yhteiset vastuullisuusperiaatteet ja peruslupaukset osana toimintaa ja toiminnan suunnittelua sekä viestintää.</p> <p>Hiilineutraalisuuden toteutumisen seuranta.</p> <p>Maakuntaliiton ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategian valmistelu käynnistymässä.</p>	<p>Kunnat, vesihuoltolaitokset, ympäristö- terveydenhuolto, maakuntaliitto, ELY- keskus</p> <p>Maakuntaliitto</p>	2022, jatkuva

Tavoite: Digitaaliset ja teknologiset ratkaisut ja kokeilut

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Innovaatio- ja kehittämisprojektit	Erialaisten teknologiset sekä toiminnalliset innovaatiot käyttöön, esim. yhteishankintojen kautta.	Vesihuoltolaitokset, kunnat	2022, jatkuva
	Vesihuoltolaitokset sekä ELY:t voivat olla synnyttämässä uusia innovaatioita ja tukemassa uusia yhteistyömalleja. Lisäksi ELY:t voivat olla tukemassa uusien rahoitusinstrumenttien hyödyntämisessä. Toimijat voivat myös rahoittaa yhdessä projekteja.	ELY-keskus, vesihuoltolaitokset, kunnat	2023, jatkuva
Digitalisaation käyttöönotto ja hyödyntäminen	Kerätään ja jaetaan tietoa digitalisaation käytöstä ja hyödyntämisestä vesihuollossa. Osallistutaan valtakunnallisiin teema-tapahtumiin ja opitaan muilta. Vaikutetaan digipilottien toteutumiseen maakunnan alueella yhteistyössä.	Vesihuoltolaitokset, kunnat, yritykset	2022, jatkuva

Tavoite: Yhteistyö- ja organisoitumallit

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Yhteistyömallien kehittäminen	<p>Kerätään ja jaetaan tietoa olemassa olevista yhteistyömalleista sekä niiden käytöstä ja hyödyntämisestä vesihuollossa.</p> <p>Edistetään selvityksen perusteella yhteistyömallien käyttöönottoa mm. käynnistämällä alueellisia yhteistyöryhmiä.</p> <p>Vesilaitosten (kolme) kesken jatketaan säännöllisesti tapaamisia.</p> <p>Vesiosuuskuntien osalta mm. Kouvolassa organisoitumista.</p>	Kunnat, vesihuoltolaitokset, vesiosuuskunnat, maakuntaliitto, ELY-keskus, pelastuslaitos	<p>Edistetään yhteistyömallien käyttöönottoa 2023</p> <p>Jatkuva</p>
Tarkoituksenmukaiset laitoskoot ja organisoinnit	<p>Tuetaan vesihuoltolaitosten uudelleenorganisoitumista neuvonnalla, koordinoinnilla ja selvityksillä. Luodaan kannusteita ja poistetaan esteitä vesihuoltolaitosten yhdistymisille.</p>	ELY-keskus, vesihuoltolaitokset, vesiosuuskunnat	Jatkuva
Itä-Etelä-yhteistyöverkoston tiivistäminen	<p>Osallistutaan Itä-Etelä-yhteistyöalueelle perustettavan yhteistyöverkoston toimintaan, tapaamisiin ja tilaisuuksiin. Järjestetään säännöllisesti (1-2 krt/v) tapaamisia, joihin kutsutaan tarvittaessa sidosryhmien edustajia.</p> <p>Osallistutaan strategian ja strategian seurantamittareiden toteutumiseen ja kehittämistyöhön.</p>	<p>Kiertävä vastuu, aloittaja KESELY.</p> Vesihuoltolaitokset, kunnat, ELY-keskus, ympäristö-terveydenhuolto	Tapaamisjärjestelyistä sopiminen 2022

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

OSAAMINEN

Tavoitteet: Osaamisen vahvistaminen ja Tiedolla johtaminen

Tavoite: Osaamisen vahvistaminen

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Täydenniskoulutus	<p>Koulutus- ja tutkimuslaitosten yhdessä järjestämissä koulutuksissa keskitytään vesihuoltoalan eri ammattiryhmien räätälöityihin koulutuksiin IE- alueen strategisten tavoitteiden ja esille nousevien tarpeiden mukaan. Huomioidaan myös substanssiosaamisen ulkopuolinen koulutus.</p> <p>Uusista ja hyväksi havaituista vesihuollon käytännöistä järjestetään havainnollisia ja käytännönläheisiä tapahtumia. Alueella mm. vesiosuuskunnat organisoivat omaa koulutusta. Samoin vesilaitokset järjestävät omalla henkilöstölleen koulutusta.</p>	<p>Vesihuoltolaitokset, kunnat</p> <p>ELY-keskus, vesihuoltolaitokset, kunnat, vesiosuuskunnat</p>	<p>2023, jatkuva</p> <p>2022 alkaen</p>

Tavoite: Tiedolla johtaminen

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Tiedon analysointi ja hyödyntäminen	<p>Tieto tukee myös aluekehittämistä ja elinkeinojen lisäämistä sekä maankäytön ja vesihuollon suunnittelun yhteensovittamista. Tiedolla vastataan myös kuntalaisten ja laitosten asiakkaiden tarpeisiin, kysymyksiin ja investointeihin ryhtymistä.</p> <p>Koostetaan päättäjille vesihuollon monipuolista tilannekuvaa tietoon perustuen sekä tuetaan tietoon pohjautuvaa päätöksentekoa.</p> <p>Tunnistetaan paikkatietojen käyttömahdollisuudet vesihuollossa. Tunnistetaan olemassa oleva tieto ja tiedon lisätarpeet. Kehitetään tiedon keräämistä ja jalostamista.</p>	Kunnan tekninen toimi, vesihuoltolaitokset, kuntien luottamushenkilöt	2023, jatkuva
Itä Etelä-alueen strategian seuranta ja mittarointi	Otetaan käyttöön IE-alueen vesihuollon strategian toimeenpanon seurannalle määritettävät mittarit ja seurantamalli.	ELY-keskus, vesihuoltolaitokset,	2022, jatkuva

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

KESTÄVÄ TALOUS

Tavoitteet: Omistajaohjaus

Tavoite: Omistajaohjaus

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Hinnoittelu ja kustannusvaikutukset	<p>Vesihuoltoinvestoinnit tulee periä asiakastuloina. Kestävä ja kustannustehokas vesihuolto edellyttää kunnilta ja laitoksilta talouden suunnitelmallisuutta ja pidemmän ajan varautumista. Hinnoittelu ja kustannusvaikutukset tulee arvioida ja toteuttaa sekä laitostoimintaa edistävällä tavalla että myös asiakastyytyväisyyttä varmistamalla.</p> <p>Toteutetaan alueen yhteisen vesihuoltolaitosten kustannuskattavuusselvityksen laadinta yhteisin kriteerein. Selvityksestä on irrotettavissa myös maakunnittaiset osiot palvelemaan seurantaa ja myöhempiä päivitystoimenpiteitä.</p>	<p>Kunnat, vesihuoltolaitokset, ELY-keskus, maakuntaliitto</p> <p>ELY-keskus, maakuntaliitto, kunnat, vesihuoltolaitokset</p>	<p>Jatkuva</p> <p>2023, tämän jälkeen erikseen sovituin väliajoin</p>